

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-02-03
Besvaras senast
2021-02-10 kl. 12.00

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2020/21:1609 Utsatta EU-medborgares rätt till vård

I december 2020 frågade jag socialminister Lena Hallengren om hon avsåg att ”ta initiativ till lagstiftning som klargör att alla unionsmedborgare i Sverige, både under de första tre månaderna i Sverige och därefter, och oberoende av om de har det europeiska sjukförsäkringskortet, har rätt till subventionerad hälso- och sjukvård åtminstone i samma omfattning som så kallade papperslösa?” (2020/21:1041).

Statsrådet svarade: ”Att erbjuda EU-medborgare vård i enlighet med lagen om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd minskar incitamenten för EU-medborgarnas hemland att säkerställa att samtliga av deras medborgare omfattas av en sjukförsäkring.” De utsatta EU-medborgare som frågan rör utsätts för systematisk diskriminering och rasism i sina hemländer. Det är den främsta anledningen till att de befinner sig i Sverige och att de saknar flera grundläggande rättigheter i sina hemländer. Det är svårt att förstå hur detta ska avhjälpas genom att utsätta dem för ytterligare diskriminering.

Statsrådet svarar vidare: ”Av förarbetena framgår att det inte är uteslutet att lagen om hälso- och sjukvård till personer som vistas i Sverige utan tillstånd i enstaka fall kan komma att bli tillämplig även på unionsmedborgare (prop. 2012/13:109, s. 41).”

Med sitt svar pekar statsrådet själv ut den oklarhet som är inbyggd i lagen. Förarbetena säger att unionsmedborgare ”undantagsvis” och ”i enstaka fall” kan omfattas, utan att tydliggöra undantagen. Det leder till att regionerna hanterar frågan olika och att informationen om huruvida en EU-medborgare kan räknas som papperslös i många fall är otydlig. Röda Korset och Statskontoret har granskat frågan. Båda kommer fram till att det är otydligt om EU-medborgare omfattas av lagen, och att detta måste förtydligas. Vänsterpartiet instämmer i kritiken och anser att vård ska ges efter behov. Eftersom lagen är otydlig riskerar personer att behandlas väldigt olika, beroende på vilken tolkning som görs. Detta är inte rättssäkert för den enskilde.

Mot denna bakgrund vill jag fråga socialminister Lena Hallengren:

Delar ministern kritiken från Röda Korset och Statskontoret eller anser hon att den nuvarande ordningen är tillfredsställande?

.....

Christina Høj Larsen (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders